

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Antropologia Pomorza, PG_00146854						
Kierunek studiów	Etnologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Antropologii -> Zakład Etnologii Polski i Antropologii Historii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Anna Kwaśniewska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		45.0	77
Cel przedmiotu	1. Wprowadzenie studentów w problematykę zróżnicowania etnicznego i kulturowego Pomorza i jego uwarunkowaniami 2. Zaznajomienie studentów z determinantami i specyfiką kulturową grup etnicznych i mniejszości narodowych na Pomorzu 3. Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktu z przedstawicielami mniejszości etnicznych i narodowych na Pomorzu 4. Kształtowanie podstaw do dialogu międzykulturowego						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ETNOL3_W03] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach etnologicznej wiedzy o kulturze polskiej, europejskiej i pozaeuropejskiej	_W03 Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową dotyczącą kultury grup regionalnych i mniejszości narodowych Pomorza	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOL3_W08] Zna i rozumie metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	_W08 Zna i rozumie metody analizy wytworów kulturowych Pomorza właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOL3_W04] Ma uporządkowaną tematycznie wiedzę o procesach etnicznych na świecie oraz rozumie znaczenie promocji i ochrony dziedzictwa kulturowego Pomorza, Polski i świata	_W04Ma uporządkowaną tematycznie wiedzę o procesach etnicznych Pomorza oraz rozumie znaczenie promocji i ochrony dziedzictwa kulturowego regionu	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[ETNOL3_W02] Ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu nauk o kulturze i religii (w zakresie etnologii i antropologii kulturowej)	_W02 Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu nauk o kulturze i religii (w zakresie antropologii Pomorza)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOL3_U07] Umie interpretować wytwory kulturowe za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	_U07 Umie interpretować wytwory kulturowe występujące na Pomorzu za pomocą typowych metod interpretacji stosowanych w etnologii i antropologii	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOL3_K01] Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	_K01 Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności z zakresu antropologii Pomorza, efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOL3_K02] Jest otwarty na nowe idee i gotowy do przeformułowania swojego stanowiska	_K02 Jest otwarty na nowe idee i gotowy do przeformułowania swojego stanowiska	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOL3_K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania etyki zawodowej	_K06 Ma przekonanie o znaczeniu zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania etyki zawodowej	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[ETNOL3_K07] Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie	_K07 Ma świadomość dziedzictwa kulturowego Pomorza oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOL3_K08] Uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym	_K08 Uznaje i szanuje różne punkty widzenia związane z pochodzeniem narodowym i kulturą	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOL3_U06] Potrafi rozpoznawać i analizować różne typy kultury: materialnej, symbolicznej i społecznej	_U06 Potrafi rozpoznawać i analizować kulturę materialną, symboliczną i społeczną grup regionalnych Pomorza	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOL3_U05] Potrafi posługiwać się głównymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi etnologii i antropologii kulturowej	_U05 W badaniach antropologicznych Pomorza potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi i pojęciami właściwymi etnologii i antropologii kulturowej	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna

Treści przedmiotu	1. Historyczno - kulturowe determinanty formowania współczesnego społeczeństwa pomorskiego; najważniejsze wydarzenia w historii Pomorza i ich wpływ na kulturę oraz życie mieszkańców; struktura wyznaniowa, językowa, narodowa Pomorza do 1945 r. 2. Pomorze Wschodnie po II wojny światowej- wysiedlenie ludności niemieckiej, migracje, pochodzenie terytorialne i etniczne nowych mieszkańców Pomorza; powojenna polityka narodowościowa na Pomorzu po 1945 r. 3. Badania etnologiczne na Pomorzu w XIX i XX wieku badacze, publikacje, osiągnięcia; prekursorzy badań etnologicznych; niemieccy, kaszubscy, polscy badacze języka i kaszubskiej w XIX w. i pocz. XX w.; Pomorze w badaniach etnologów polskich w dwudziestoleciu międzywojennym; badacze i paradygmaty w badaniach etnologicznych Pomorza po 1945 r. 4-8. Regionalizacja etnograficzna Pomorza ziemie dawne: Kaszuby wraz z regionem słowińskim, Bory Tucholskie, Kociewie, Powiśle charakterystyka i przemiany kultur regionalnych; kontynuacja, rekonstrukcja, wynajdywanie dziedzictwa. 9-10 Tereny postmigracyjne - ziemie nowe Ziemia człuchowska, Ziemia łęborska, Ziemia słupska; nowe społeczeństwo i jego specyfikach; charakterystyka etnograficzna; proces (re)konstrukcji tożsamości na terenach postmigracyjnych. 11-12 Mniejszości narodowe na Pomorzu dawniej i współcześnie i ich charakterystyka; Ukraińcy, Białorusini, Rosjanie, Litwini, Romowie, Ormianie; Żydzi na Pomorzu ich dzieje i kultura. 13. Kultura tradycyjna jako produkt turystyczny- szansa na przetrwanie czy zagrożenie; zinstytucjonalizowane zabiegi wokół kultury tradycyjnej Pomorza wpisy na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, rekonstrukcje, wynajdywanie dziedzictwa. 14-15. Pokaz filmów o tematyce pomorskiej		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Odpowiedź pisemna na pytania / zagadnienia podane na egzaminie	51.0%	80.0%
	Obecność i aktywne uczestnictwo w zajęciach	51.0%	20.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. Mirosław Golon, <i>Żydzi, Ukraińcy, Rosjanie, Białorusini i Cyganie na Pomorzu Gdańskim po II wojnie światowej</i> [w:] <i>Mniejszości narodowe i wyznaniowe na Pomorzu w XIX i XX wieku</i>, pod red. M. Wojciechowskiego, Toruń 1998. 2. Anna Kwaśniewska, <i>Badania etnologiczne na Kaszubach i Pomorzu Wschodnim w XIX i XX w. Ludzie, instytucje, osiągnięcia badawcze</i>, Gdańsk 2009. 2. Cezary Obracht-Prondzyński, <i>Kaszubi między dyskryminacją a regionalną podmiotowością</i>, Gdańsk 2002. 3. <i>Pomerania ethnica mniejszości narodowe i etniczne na Pomorzu Zachodnim</i>, pod red. Marzeny Giedroń i Janusza Mieczkowskiego, Szczecin 1998. 4. <i>Pomorze trudna Ojczyzna?</i> red. A. Sakson, Poznań 1996. 5. Hieronim Rybicki, <i>Nazywano ich Słowińcami</i>, Słupsk 1995; cz. II, <i>Wybór źródeł</i>, Gdańsk-Wejherowo 2003.	

	Uzupełniająca lista lektur	1. Bogdan Matłowski, <i>Kultura ludowa i jej przemiany na Pomorzu Zachodnim w latach 1970-2009</i>, Szczecin 2011. 2. Janusz Mieczkowski, <i>Żydzi, Niemcy i Ukraińcy na Pomorzu Zachodnim w latach 1945-1956. Liczba, położenie i działalność polityczna</i>, Szczecin 1994. 3. <i>W starej i nowej ojczyźnie. Mniejszości narodowe w Gdańsku po II wojnie światowej</i>, red. I. Hałagida, Gdańsk 1997.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Przemiany struktury etniczno- narodowościowej Pomorza w XIX i pocz. XX w. Zmiana struktury etniczno - narodowościowej Pomorza po II wojnie światowej. Historyczne uwarunkowania odrębności kulturowej Pomorza. Grupy etniczno-regionalne i "wyspy kulturowe" na Pomorzu.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.